

Ändringshistoria

Datum	Version	Ändrad av	Ändringar
2016-04-12	1	Martin	Skapat dokument
2019-08-05	1.1	Martin	Uppdaterat och gjort klart dokumentet

Arbetsplan för N2000-området Missjö naturreservat inom projektet Life Coast Benefit LIFE12 NAT/SE/000131

Objektskod och namn : SE0230328, Missjö naturreservat

Åtgärder :

- A1 Ny skötselplan
- C1 Restaurering av gräsmarker
- C5 Minkjakt
- D1 Fågeluppföljning
- D2 Uppföljning av gamla träd och läderbagge
- E4 Åtgärder för friluftslivet

Kommun: Söderköping

Regional genomförare: Martin Larsson

Fastighetsbeteckning/Markägare: Missjö 1:3/Naturvårdsverket

Förvaltare: Länsstyrelsen Östergötland

Bilagor

1. karta över projektets åtgärder enligt ansökan västra delen
2. karta över projektets åtgärder som genomförs västar delen
3. karta över projektets åtgärder enligt ansökan östra delen
4. karta över projektets åtgärder som genomförs östra delen

Om Projektet Life Coast Benefit

Projektet Life Coast Benefit kommer att genomföra olika åtgärder i 45 olika N2000-områden utmed kusten i Södermanland, Östergötland och Kalmar. Störst andel av åtgärderna riktas mot restaurering av igenväxande marker i skärgårdens gamla odlingslandskap. Skärgårdens arkipelag av öar, holmar, kobbar och skär har brukats långliga tider vilket bevarat livsmiljöer för en speciell fauna och flora. Idag har villkoren för ett småskaligt brukande försämrats vilket, tillsammans med skärgårdens speciella logistikförhållanden, gör det extra angeläget att satsa på åtgärder för att bevara och förstärka de natur- och kulturvärden som är knutna hit.

Beskrivning av objektet

Missjö naturreservat består av en mängd små kala eller björkbevuxna skär och några lite större barrskogsbevuxna öar. På de lite större öarna finns rester av odlingslandskap och betesmarker som är i hävd. Några av de små skären får betas även de. Berggrunden utgörs nästan helt av gnejs och området är mycket småkuperat såväl ovan som under vattenytan. Många av öarna har små lodytor och rasbranter och mellan öarna finns gott om grynnor och bergkanter med rikt marint liv och ett värdefullt fågelliv. Finskurenheten gör också att här bildas många små skyddade vikar och laguner. Området är av mycket stor betydelse för fågelfaunan, fisksamhällen samt övriga marina växter och djur.

De flesta planerade åtgärder inom action C1 Restaurering av gräsmarker syftar till att bevara och restaurera värdefulla, tidigare betade kulturmiljöer vilket i sin tur kommer att gynna den biologiska mångfalden. Åtgärder inom action C1 Restaurering av gräsmarker görs även på små öar och skär med syfte att åtgärda igenväxning och skapa förutsättningar för bättre häcknings- och födosöksmiljöer för kustlevande fågelarter.

Action C5 Predatorbekämpning syftar till att begränsa populationen av mink i området och därmed minska dess negativa påverkan på fågellivet i området och begränsa artens spridning till angränsande områden i skärgården.

De planerade åtgärderna stämmer överens med skötselplanens syfte och mål.

Action E4 Åtgärder för friluftslivet syftar till att tillgängliggöra området för besökare och kanalisera dem så att ett omfattande friluftsliv inte innebär för omfattande störning på naturvärdena.

Planerade åtgärder:

Action A1 Ny skötselplan

Planerat i ansökan: Ta fram ny skötselplan anpassad till områdets värden.

Genomförs: höst 2014

Beskrivning och motivering:

Skötselplanen för Missjö naturreservat var gammal, mycket ny kunskap fanns om området och behovet av skötselinsatser behövde tydliggöras för flera delområden.

Action C1 Restaurering av gräsmarker

Planerat i ansökan: Restaurering av skogsbetesmiljöer på ett flertal platser 21 hektar

Genomförs: 2015-2019

Beskrivning och motivering:

Försiktig luckhuggning, förstärkning av befintliga gläntor och frihuggning av ljuskrävande naturvårdsträd (framförallt tall och ek) är lämpligt på flera större öar som har betesprägel i reservatet. Främst ung gran, tall och björk har börjat konkurrera med äldre tallar och ek. På hållmarkspartierna står bitvis även ung tall för tätt. Buskskiktet är även väl tätt på många platser och en röjning som gynnar bärande buskar och öppnar passager för betesdjuren är nödvändigt. Grövre träd lämnas som död ved både liggande och stående. Restaureringen ska ske med stor försiktighet – de fuktiga delarna som domineras av al lämnas orörd och får inte utsättas för körskadorna. I svårtillgängliga lägen kan riset lämnas som död ved. För att underlätta framkomligheten för betesdjur och människor är det dock lämpligt att dra ihop riset i högar t ex vid besöksvärda strandavsnitt, klippor och i gräsbevuxna gläntor.

Planerat i ansökan: Restaurering av fågelskär och andra småskär 7,9 hektar

Genomförs: 2015-2019

Beskrivning och motivering:

Många småskär i området har kraftig igenväxning av småträd och buskar. Vissa av dem har en tradition av beteshävd och hävdas fortfarande men buskagen begränsar betesyterna och skuggar den typiska floran i skrevorna och i de tidigare mer öppna gräspartierna. På andra skär har vedartad vegetation börjat etablera sig på ett sådant sätt att de kan bli mindre attraktiva för häckande och födosökande kustfågel.

Planerat i ansökan: Stängsling, ca 435 m.
Restaureringsbete 2 år, 25 hektar.

Genomförs: höst 2016–2018

Beskrivning och motivering:

De ytor på Norra Missjö och på andra halvstora öar som restaureras och idag inte ingår i åtagande om jordbruksersättningar skall i framtiden hävdas med bete. Stängsel på Missjö behöver bytas ut och anpassas så det ges goda förutsättningar för hävd i framtiden. Stängseldragning inkl ev fällindelning på norra Missjö skall planeras och genomföras i samråd med djurhållaren. Efter två års restaureringsbete skall lämpliga delar av de restaurerade områdena prövas för jordbruksstöd.

Action C5 Minkjakt

Planerat i ansökan: Var ej planerat i ansökan.

Genomförs: 2018-2019

Beskrivning och motivering:

Missjö naturreservat är ett mycket finskuret och örikt område. Inom området och även i angränsande skärgårdsområden finns en stor mängd skär och småöar som är eller har varit betydelsefulla som födosöks eller häckningsplatser för kustfåglar. I projektet var insatsen minkbekämpning planerat i de delar av Sankt Anna skärgård som sträcker sig norr ut från Missjö NR i den yttre delen av skärgården. När man konstaterade att det var så rikligt med mink i detta område och det var möjligt att utöka insatsen i andra delar bedömdes Missjö NR vara lämpligt. I området har staten jakträtten och upplåter den till skärgårdsbor som är intresserade att bidra i arbetet. Dessutom kan området vara viktigt att försöka hålla så fritt från mink som möjligt för att begränsa negativ lokal påverkan men också för att begränsa spridningen av mink till andra känsliga områden. En insats för att jobba med minkbekämpning planeras därför i slutet av projektet.

Action D1

Planerat i ansökan: Uppföljning av kustfågel i de delar där fågelskärsröjningar ska genomföras.

Genomförs: 2015, 2017 och 2019

Beskrivning och motivering:

I Missjö naturreservat planeras många röjningsåtgärder på små öar och skär. I många fall är förhoppningen att dessa ska bidra till en bättre miljö för kustfåglars möjligheter till häckning och födosök. Genom att följa upp fågellivet numerär före och efter åtgärder hoppas man kunna se effekter av åtgärderna på längre sikt.

Action D2 Uppföljning av gamla träd och läderbagge

Planerat i ansökan: Inventering av läderbagge, 4,6 hektar

Genomförs: Ja

Beskrivning och motivering:

Läderbaggens utbredning är till stor del känd men i skärgården är förekomsten låg med tanke på förekomsten av gamla och grova träd, framförallt ekar. Inventeringen syftar dels till att utreda utbredningen av läderbagge i skärgården men även som ett mått på kvalitet på de restaurerade miljöerna i projektet.

Inventering i detta objekt har genomförts men ingen indikation om förekomst av läderbagge gjordes.

Action E4 Friluftslivsåtgärder

Planerat i ansökan: Vandringsled 1785 meter.

Genomförs: 2019

Beskrivning och motivering

Missjö är ett mycket välbesökt område för friluftslivet. På norrudden på huvudön finns sopmaja och fina platser att komma till med kajaker och utöva friluftsliv. På reservatet finns även en hyresgäst som jobbar en del med småskalig besöksnäring. Stigar finns på norrudden men en tydligt uppmärkt vandringsled skulle bidra till tillgängligheten och hjälpa besökare att se områdets olika naturtyper och det landskap som restaurerats i projektet. För att kanalisera besökare och bidra till att eldning sköts säkert vore det även lämpligt om iordningställda grillplatser på Missjö och ett urval lämpliga öar i reservatet kan anläggas.

Tabell 1 Sammanställning över förändringar gentemot ansökan

Action	Åtgärd	Planerad omfattning i ansökan	Genomförd omfattning	Differens
A1	Ny skötselplan	1	1	0
C1	Restaurering skogsbete	21 ha	21,7 ha	+ 0,7 ha
	Röjning fågelskär	8 ha	27 ha	+ 19 ha
	Bete två säsonger	25ha	25 ha	0 ha
	Stängsling	435 m	789 m	+ 354 m
C5	Minkjakt	Var ej planerat	Har genomförts 2018-2019	Tillägg
D1	Fågeluppföljning	Uppföljning av fågelliv på småskär	Har utförts i relevanta delar och omfattning	0
D2	Uppföljning Läderbagge	4,6 ha	4,6 ha	0
E4	Uppförande av rastplatser med eldstäder	0	10	+ 10
	Anläggning av vandringsled	1785 m	1853 m	+ 68 m

Bilaga 1. Karta över projektets åtgärder enligt ansökan västra delen.

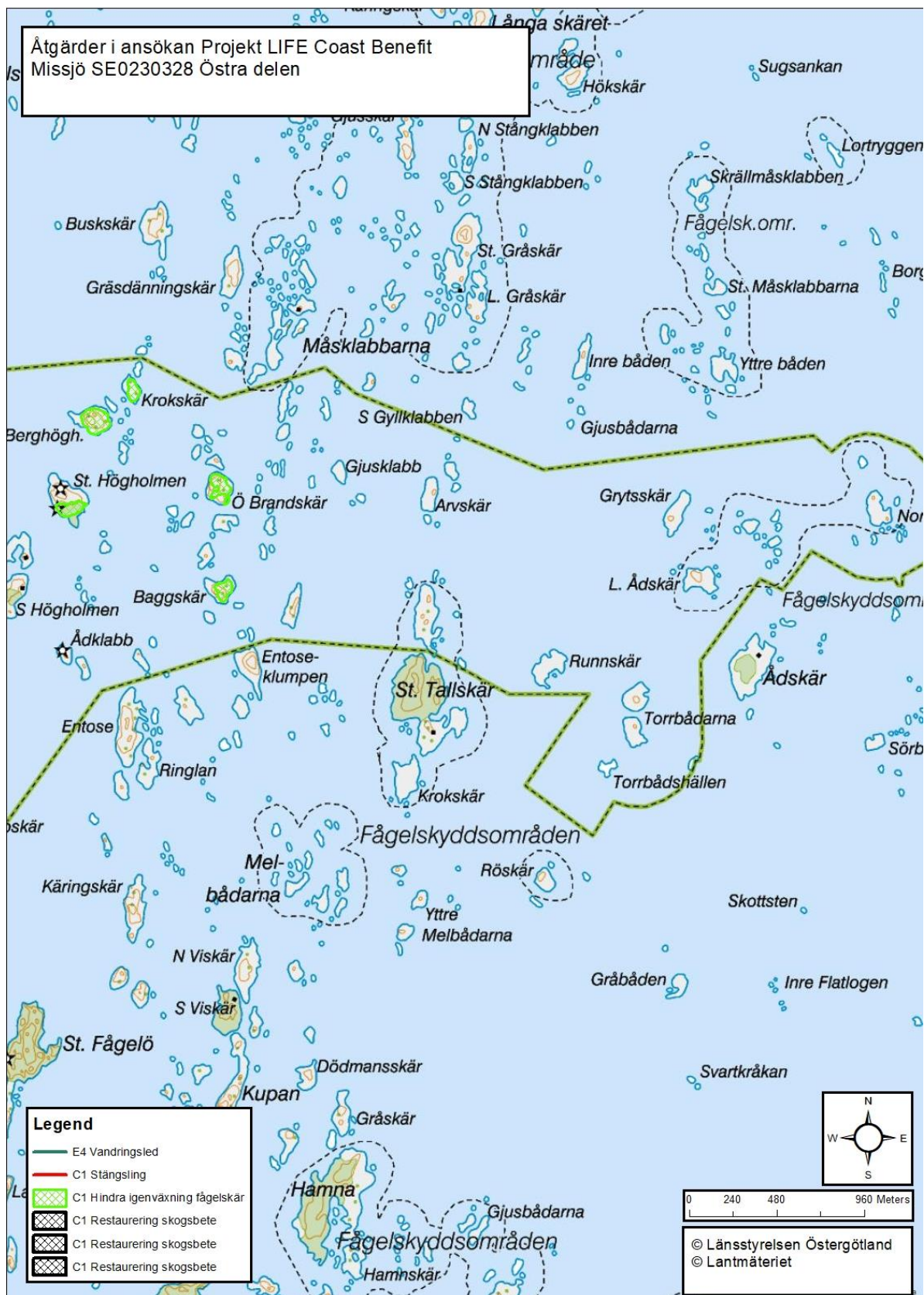
Bilaga 2. Karta över projektets åtgärder som genomförs västar delen.

Bilaga 3. Karta över projektets åtgärder enligt ansökan östra delen.

Bilaga 4. Karta över projektets åtgärder som genomförs östra delen.

